

Notat om ressourceforløb

Til brug for behandling af temasager i uge 10- 2022

Praksisnotat om ressourceforløb

Indhold

Praksisnotatet er baseret på lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (beskæftigelsesindsatsloven), lov nr. 548 af 07. maj 2019, som bl.a. ændret ved lov nr. 1160 af 8. juni 2021 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.

I. INDLEDNING

II. LOVGRUNDLAG

III. RESSOURCEFORLØB

V. PRAKSIS – ANKESTYRELSEN PRINCIPAFGØRELSER

VI. DE KONKRETE MØDESAGER

I. Indledning

På temamødet den 10. marts 2022 behandles 26 sager om ressourceforløb.

II. Lovgrundlag

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats:

§ 43. Rehabiliteringsplanen består dels af en forberedende del, som udarbejdes for alle, jf. § 40, stk. 2, og som danner grundlag for sagens behandling i rehabiliteringsteamet, dels af en indsatsdel, som udarbejdes for personer omfattet af § 6, nr. 6, som er visiteret til kategori 3, jf. § 12 i lov om sygedagpenge, og for personer omfattet af § 6, nr. 7 og 8.

§ 44. Rehabiliteringsplanens forberedende del skal indeholde oplysninger om:

- 1) Personens job- og uddannelsesmål.
- 2) Personens jobmæssige, sociale og helbredsmæssige ressourcer og udfordringer, herunder dokumentation for den forudgående indsats på disse områder.
- 3) Den praktiserende læges vurdering af personens helbredsmæssige situation i forhold til at kunne arbejde, som foretages på baggrund af en konsultation.

Stk. 2. Rehabiliteringsplanens forberedende del udarbejdes i samarbejde med personen.

Stk. 3. Kommunen udarbejder rehabiliteringsplanens forberedende del. Den gennemgående og koordinerende sagsbehandler, jf. § 36, stk. 3, udarbejder rehabiliteringsplanens forberedende del for personer omfattet af § 6, nr. 7.

§ 112. Ressourceforløb med tilhørende ressourceforløbsydelse efter kapitel 6 a i lov om aktiv socialpolitik er en ordning for personer, der har komplekse problemer ud over ledighed, der ikke har kunnet løses gennem en indsats efter denne lov eller efter lov om aktiv socialpolitik, og som kræver et helhedsorienteret forløb med en kombination af indsats efter denne lov og sociale eller sundhedsmæssige indsatser, jf. dog stk. 2. Herudover skal en af følgende betingelser være opfyldt:

- 1) Personen har modtaget længerevarende offentlig forsørgelse.
- 2) Personen har deltaget i tilbud eller revalidering efter denne lov uden at have øget tilknytningen til arbejdsmarkedet.
- 3) Kommunen vurderer, at der er behov for en længerevarende indsats, før der kan fastsættes et konkret beskæftigelsesmål.

Stk. 2. Et ressourceforløb er relevant, når der er et udviklingsperspektiv i forhold til personens arbejdsevne. Er det dokumenteret, eller er det på grund af særlige forhold helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i et ressourceforløb, skal et ressourceforløb ikke iværksættes.

Stk. 3. For personer, der har mindre end 6 år til folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, skal der ikke iværksættes et ressourceforløb, medmindre personen selv ønsker det. En person, der i løbet af et ressourceforløb når det tidspunkt, hvor der er mindre end 6 år til folkepensionsalderen, skal fortsætte forløbet, til det er afsluttet.

§ 113. Ressourceforløbet kan bestå af tilbud efter kapitel 11, 12 og 14 og en indsats efter anden lovgivning, herunder efter lov om social service og sundhedsloven. Ressourceforløbet kan tillige indeholde

mentorstøtte efter kapitel 26 og indsatser, der kan stabilisere og forbedre personens fysiske, psykiske og sociale tilstand, med henblik på at personen efterfølgende kan deltage i tilbud efter denne lov.

Stk. 2. Kommunen skal forelægge en persons sag om ressourceforløb for rehabiliteringsteamet, jf. kapitel 2 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., når personen ikke har påbegyndt et tilbud efter kapitel 11, 12 eller 14, en indsats efter lov om social service eller en kommunal indsats efter sundhedsloven, senest 6 måneder efter at ressourceforløbet er påbegyndt. Det gælder dog ikke, hvis særlige grunde taler imod, at sagen skal forelægges for rehabiliteringsteamet.

Stk. 3. En person i ressourceforløb, der mener, at et beskæftigelsesrettet tilbud ikke tager tiltrækkeligt hensyn til personens helbredstilstand, jf. § 53, stk. 4, har ret til at få en samtale med en sundhedskoordinator fra regionens kliniske funktion og den koordinerende sagsbehandler. Gør personen brug af retten til at få en samtale, inden tilbuddet er påbegyndt, skal personen ikke påbegynde tilbuddet, før jobcenteret har taget stilling til, om tilbuddet skal tilpasses. Har personen en jobformidler, jf. § 113 a, kan denne deltage i samtalen i stedet for den koordinerende sagsbehandler.

Stk. 4. Kommunen skal inden ressourceforløbets afslutning træffe beslutning om, hvilke indsatser der skal iværksættes fremadrettet.

§ 113 a. Personer i ressourceforløb har ret til en personlig jobformidler. Jobformidleren skal i samarbejde og tæt dialog med personen understøtte, at der bliver skabt det rigtige match mellem personen og en arbejdsgiver, så personen kan ansættes ordinært som lønmodtager, herunder med få ugentlige timer, eller påbegynde et virksomhedsrettet tilbud efter kapitel 11 eller 12. Jobformidleren skal indgå i et samarbejde med personens koordinerende sagsbehandler, jf. § 36, stk. 3.

§ 114. Et ressourceforløb skal være af mindst 1 og højst 3 års varighed. Perioder med barsel eller sorgorlov medregnes ikke i ressourceforløbets varighed, i det omfang der under fravær er ret til dagpenge ved graviditet, barsel, adoption og sorgorlov efter bestemmelserne i barselslovens § 6, stk. 1 og 2, § 7, § 8, stk. 1-6, § 9, § 13 og § 14, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Personen kan tilbydes flere på hinanden følgende ressourceforløb.

Stk. 3. For personer mellem 40 og 50 år kan den samlede periode, hvor personen er i ressourceforløb, ikke overstige 5 år, medmindre personen ønsker det. Personer, der fylder 40 år under et ressourceforløb,

fortsætter dog i forløbet, til det er afsluttet, uanset at den samlede periode kommer til at overstige 5 år.

Stk. 4. Er personen over 50 år, kan kommunen tilbyde mere end ét ressourceforløb, hvis personen ønsker det. Der kan alene gives ressourceforløb frem til det tidspunkt, hvor personen når folkepensionsalderen.

Lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. (Bedre ressourceforløb m.v.), nr. 1160 af 8. juni 2021

§ 1

I lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 1051 af 30. juni 2020 og senest ved § 4 i lov nr. 467 af 20. marts 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 112 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. For personer, der har mindre end 6 år til folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, skal der ikke iværksættes et ressourceforløb, medmindre personen selv ønsker det. En person, der i løbet af et ressourceforløb når det tidspunkt, hvor der er mindre end 6 år til folkepensionsalderen, skal fortsætte forløbet, til det er afsluttet.«

2. I § 113 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Kommunen skal forelægge en persons sag om ressourceforløb for rehabiliteringsteamet, jf. kapitel 2 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., når personen ikke har påbegyndt et tilbud efter kapitel 11, 12 eller 14, en indsats efter lov om social service eller en kommunal indsats efter sundhedsloven, senest 6 måneder efter at ressourceforløbet er påbegyndt. Det gælder dog ikke, hvis særlige grunde taler imod, at sagen skal forelægges for rehabiliteringsteamet.

Stk. 3. En person i ressourceforløb, der mener, at et beskæftigelsesrettet tilbud ikke tager tiltrækkeligt hensyn til personens helbredstilstand, jf. § 53, stk. 4, har ret til at få en samtale med en sundhedskoordinator fra regionens kliniske funktion og den koordinerende sagsbehandler. Gør personen brug af retten til at få en samtale, inden tilbuddet er påbegyndt, skal personen ikke påbegynde tilbuddet, før jobcenteret har taget stilling til, om tilbuddet skal tilpasses. Har personen en jobformidler, jf. § 113 a, kan denne deltage i samtalen i stedet for den koordinerende sagsbehandler.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

3. Efter § 113 indsættes før overskriften før § 114:

»§ 113 a. Personer i ressourceforløb har ret til en personlig jobformidler. Jobformidleren skal i samarbejde og tæt dialog med personen understøtte, at der bliver skabt det rigtige match mellem personen og en arbejdsgiver, så personen kan ansættes ordinært som lønmodtager, herunder med få ugentlige timer, eller påbegynde et virksomhedsrettet tilbud efter kapitel 11 eller 12. Jobformidleren skal indgå i et samarbejde med personens koordinerende sagsbehandler, jf. § 36, stk. 3.«

4. I § 114, stk. 1, 1. pkt., ændres "5" til: "3".

5. I § 114 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. For personer mellem 40 og 50 år kan den samlede periode, hvor personen er i ressourceforløb, ikke overstige 5 år, medmindre personen ønsker det. Personer, der fylder 40 år under et ressourceforløb, fortsætter dog i forløbet, til det er afsluttet, uanset at den samlede periode kommer til at overstige 5 år.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

6. I § 114, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 4, 1. pkt., ændres "40" til: "50".

7. Efter § 115 indsættes i kapitel 19:

»Bemyndigelsesbestemmelse om ressourceforløb

§ 115 a. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om, hvornår kommunen skal forelægge en sag for rehabiliteringsteamet, jf. § 113, stk. 2, herunder om opgørelsen af indsatserne, omfattede indsatser og tilfælde, hvor kommunen ikke skal forelægge sagen for rehabiliteringsteamet, selv om personen ikke har påbegyndt en indsats, senest 6 måneder efter at personen påbegyndte ressourceforløbet.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om personens ret til en samtale med en sundhedskoordinator og personens koordinerende sagsbehandler, jf. § 113, stk. 3, herunder om kommunens vejledning af personen om retten, hvilke personer der skal deltage i samtalen, og kommunens anvendelse af rådgivningen fra sundhedskoordinatoren.«

8. I § 195 udgår "8".

9. I § 197, nr. 1, udgår "og 8".

...

§ 6.

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2021, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. §§ 1 og 2 og § 3, nr. 2, træder i kraft den 1. januar 2022.

§ 7

Stk. 1. Har en person i ressourceforløb påbegyndt forløbet forud for den 1. januar 2022, skal jobcenteret hurtigst muligt og senest den 1. maj

2022 vejlede personen om retten til en jobformidler efter § 113 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3.

Stk. 2. Er en person, der har påbegyndt et ressourceforløb før den 1. januar 2022, ikke påbegyndt et tilbud efter kapitel 11, 12 eller 14 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, en indsats efter lov om social service eller en kommunal indsats efter sundhedsloven, skal kommunen forelægge personens sag for rehabiliteringsteamet, hvis personen ikke påbegynder en indsats senest den 1. juli 2022.

Stk. 3. For personer, der har påbegyndt et ressourceforløb af mere end 3 års varighed før den 1. januar 2022, fortsætter forløbet, til det er afsluttet.

Stk. 4. § 112, stk. 3, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, finder anvendelse for personer, der har fået bevilget et ressourceforløb før lovens ikrafttræden til påbegyndelse den 1. januar 2022 eller senere, hvis personen den 1. januar 2022 har mindre end 6 år til folkepensionsalderen.

Stk. 5. § 114, stk. 1, 1. pkt., i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats som ændret ved denne lovs § 1, nr. 4, finder anvendelse for personer, der har fået bevilget et ressourceforløb før den 1. januar 2022 til påbegyndelse den 1. januar 2022 eller senere.

Stk. 6. For personer omfattet af § 6, nr. 8, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, der den 31. december 2021 eller tidligere har deltaget i tilbud m.v. eller fået mentorstøtte, hvor udgifterne er refusionsberettigende efter de gældende refusionsregler i § 195 og § 197, nr. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og der ikke er hjemtaget refusion, kan kommunen berigtige og hjemtage refusion i 2022 eller senere.

III. Ressourceforløb

Kommunen giver ressourceforløb til personer, der har komplekse problemer ud over ledighed, der ikke har kunnet løses gennem en almindelig indsats, og som kræver et helhedsorienteret forløb med en kombination af en beskæftigelsesindsats og sociale eller sundhedsmæssige indsatser. Personer, hvor det som følge af svær sygdom eller på grund af betydelige funktionsnedsættelser er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle deres arbejdsevne i et ressourceforløb, skal ikke have tilbud om et ressourceforløb.

Målgruppen for ressourceforløb vil typisk være personer, der kommer fra kontanthjælp eller sygedagpenge. Det kan også være personer, der ikke nødvendigvis har en varig begrænsning i deres arbejdsevne, men som derimod er aktuelt udfordret af komplekse problemer i form af f.eks. helbredsproblemer, misbrug, sociale forhold m.v. og derfor vurderes ikke at kunne komme i job eller uddannelse på kort eller mellemlang sigt.

Udviklingsperspektiv

Et ressourceforløb er relevant, når der er et udviklingsperspektiv i forhold til personens arbejdsevne. Er det dokumenteret, eller er det på grund af særlige forhold helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i et ressourceforløb, skal et ressourceforløb ikke iværksættes. Ressourceforløb skal kun iværksættes, når der kan peges på indsatser, hvor der er en realistisk forventning om, at borgeren kan drage nytte af indsatsen og på sigt forbedre sin situation og blive i stand til at deltage på arbejdsmarkedet, fx i et fleksjob.

Det betyder, at der skal visiteres til ressourceforløb, hvis der på sigt er en mulighed for, at borgerens arbejdsevne kan udvikles i en sådan grad, at borgeren vil kunne blive i stand til at have indtægtsgivende arbejde i form af ordinære timer eller i et fleksjob, eventuelt efter gennemførelse af en uddannelse. Er dette ikke tilfældet, skal kommunen vurdere, om der i stedet skal indledes en sag om førtidspension.

Det betyder også, at det ikke er tilstrækkeligt til at være i målgruppen for et ressourceforløb, at det ikke kan udelukkes, at arbejdsevnen kan udvikles i forløbet. Der skal positivt kunne peges på et udviklingsperspektiv i forhold til personens arbejdsevne.

Indholdet af et ressourceforløb

Ressourceforløbet består i en individuel og helhedsorienteret indsats, med en kombination af en beskæftigelsesindsats og sociale og sundhedsmæssige indsatser. Målet er at udvikle de pågældende personers arbejdsevne og hjælpe dem videre i livet, og fokus i forløbet er, at arbejdsevnen udvikles gennem en konkret og aktiv indsats, hvor den enkeltes mål i forhold til arbejde og uddannelse er styrende for, hvilke aktiviteter, der sættes i gang.

Ressourceforløbet vil ofte bestå af både beskæftigelsestilbud, sociale tilbud og sundhedsmæssige tilbud. Der udpeges én koordinerende sagsbehandler for borgeren. Alle relevante indsatser kan indgå i et ressourceforløb, når blot de fremgår af rehabiliteringsplanens indsatsdel.

Eksempler på tilbud i et ressourceforløb kan være virksomhedspraktik, mentorstøtte, misbrugsbehandling, rådgivning og støtte fra psykolog/terapeut/coach, motion, kurser i håndtering af stress/angst m.v., støttekontaktperson, hjælp til boligproblemer, socialpædagogisk bistand, udredning m.m.

Efter regler, som trådte i kraft den 1. januar 2022, skal kommunen, for at sikre en tidlig og målrettet indsats i ressourceforløbet, sørge for at borgerens sag bliver forelagt for rehabiliteringsteamet, hvis borgeren ikke senest 6 måneder efter, at den pågældende er påbegyndt et ressourceforløb, er kommet i gang med

- et tilbud om virksomhedspraktik, løntilskud eller vejledning og opkvalificering efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,
- en indsats efter lov om social service eller
- en kommunal sundhedsindsats efter sundhedsloven.

Der er ikke fastsat tidsfrister for, hvornår sagen skal genbehandles i rehabiliteringsteamet. Da intentionen med indsatsgarantien er, at der sker en tidlig og målrettet indsats, bør kommunen sikre, at sagen genbehandles i rehabiliteringsteamet snarest muligt efter udløbet af de 6 måneder. Rehabiliteringsteamet skal alene drøfte og afgive indstilling om, hvilke indsatser, der skal iværksættes for borgeren fremadrettet, og hvordan opfølgningen på indsatsen skal tilrettelægges.

Relevante indsatser

Kravet om dokumentation betyder, at kommunen skal sikre, at ressourceforløb iværksættes i de sager, hvor det er relevant. En borger skal som udgangspunkt have deltaget i mindst ét ressourceforløb, før der kan tilkendes førtidspension. Kommunen skal dog tilkende førtidspension, selvom der ikke er gennemført et ressourceforløb, hvis det er dokumenteret, eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan udvikles.

Der er ikke udviklingsperspektiv for borgerens arbejdsevne, når fx:

- der ikke er muligheder for bedring af borgerens meget dårlige helbredstilstand,
- der ikke er muligheder for bedring af borgerens meget ringe funktionsevne,
- det enten er dokumenteret eller på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved iværksættelse af udviklende og afklarende forløb,

- der peges på tiltag, som udelukkende har sigte på forbedring af borgerens livskvalitet.

Der er et udviklingsperspektiv for borgerens arbejdsevne, når fx:

- der er relevante behandlingsmuligheder,
- borgerens arbejdsevne ikke er afklaret og prøvet udviklet i forhold til det brede arbejdsmarked under hensynstagen til borgerens skånebehov og funktionsniveau,
- manglende iværksættelse af afklaringsforløb ikke alene er udtryk for borgerens arbejdsevne, men også skyldes andre årsager, fx borgerens motivation,
- det er relevant at overveje, bl.a. om der er behov for mentor, funktionsevnebeskrivelse i hjemmet og/eller hjælpemidler.

Varighed

Kommunen træffer afgørelse om længden af ressourceforløb.

Efter 1. januar 2022 gælder det, at et ressourceforløb skal være af mindst 1 og højst 3 års varighed. Inden da kunne et ressourceforløb have en varighed på op til 5 år.

Det er i overgangsregler reguleret, at et ressourceforløb af mere end 3 års varighed, der er iværksat før den 1. januar 2022, fortsætter, til det er afsluttet.

Længden på et ressourceforløb skal fastlægges med udgangspunkt i den enkelte borgers konkrete forudsætninger og behov for at understøtte, at borgeren får den fornødne støtte til at udvikle arbejdsevnen og bane vejen frem mod arbejdsmarkedet gennem en systematisk indsats og hyppig opfølgning.

Personen kan tilbydes flere på hinanden følgende ressourceforløb.

Efter regler, som var gældende frem til den 1. januar 2022 havde borgeren ikke pligt til at tage imod mere end ét ressourceforløb hvis borgeren var over 40 år. At borgeren afviser et ressourceforløb er ikke ensbetydende med, at borgeren har ret til førtidspension, hvis borgeren ikke opfylder betingelserne for det.

Efter regler, som gælder fra den 1. januar 2022 kan kommunen tilbyde mere end ét ressourceforløb for borgere over 50 år, hvis de selv ønsker det. Det gælder, uanset om det første ressourceforløb er begyndt før eller efter, at borgeren er fyldt 50 år.

Borgere under 50 år kan blive visiteret til flere på hinanden følgende ressourceforløb. Der er ikke fastsat en øvre grænse for, hvor mange ressourceforløb en borger kan tilbydes. Borgere mellem 40 og 50 år kan dog højst være i ressourceforløb i sammenlagt fem år, medmindre de ønsker yderligere ressourceforløb.

Rehabiliteringsteam og -plan

Rehabiliteringsteamet skal afgive indstilling om, hvorvidt borgeren skal gives jobafklaringsforløb, ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende, anden beskæftigelsesrettet indsats eller førtidspension. Kommunen træffer afgørelse i sagen på baggrund af rehabiliteringsteamets indstilling.

Rehabiliteringsplanens forberedende del danner grundlag for sagens behandling i rehabiliteringsteamet, og skal bl.a. indeholde oplysninger om personens helbredsmæssige ressourcer og den praktiserende læges vurdering af personens helbredsmæssige situation i forhold til at kunne arbejde, som foretages på baggrund af en konsultation.

V. Praksis – Ankestyrelsens principmeddelelser

Principmeddelelserne er udvalgt i sammenhæng med de konkrete sager for at belyse vores praksis på de relevante områder. Der er ikke tale om en udtømmende liste.

Principmeddelelser om ressourceforløb:

24-14

Målgruppen for et ressourceforløb er især personer, hvor det er overvejende sandsynligt, at de uden en særlig, tværfaglig indsats vil ende med at få tilkendt førtidspension. Målgruppen kan også være personer med aktuelle komplekse problemer i form af f.eks. helbredsproblemer, misbrug, sociale forhold mv., hvor udsigten til at komme i ordinær beskæftigelse eller uddannelse er lang.

1-15

Det er en betingelse for at være omfattet af målgruppen for et ressourceforløb, at den indsats, der er nødvendig for borgeren, er tværfaglig. Det vil sige en indsats fra forskellige dele af den kommunale forvaltning, men ikke nødvendigvis også en indsats fra sundhedsvæsenet. Det fritager ikke kommunen for at bevilge et

ressourceforløb, at der i kommunens regi er en indsats, som kommunen vurderer, er tilstrækkelig, når betingelserne for et ressourceforløb i øvrigt er opfyldt, herunder at problemerne ikke kan være løst inden for et år.

82-16

Samtidig med afgørelsen om bevilling af ressourceforløb skal kommunen fastsætte den præcise varighed af ressourceforløbet. Kommunen kan tilbyde borgeren flere ressourceforløb efter hinanden. Kommunen skal inden ressourceforløbets afslutning træffe afgørelse om, hvilke indsatser der skal iværksættes fremadrettet. Hvis borgeren er over 40 år, har borgeren ikke pligt til at tage imod mere end ét ressourceforløb.

Hvis borgeren ikke ønsker et nyt ressourceforløb, men fortsat søger om forsørgelse fra kommunen, skal kommunen i samarbejde med borgeren tage stilling til, hvad der så skal ske. Kommunen skal tage stilling på grundlag af alle de muligheder, der findes for hjælp ud over ressourceforløb, fx kontanthjælp og tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven. At borgeren afviser et ressourceforløb, er ikke ensbetydende med, at borgeren har ret til førtidspension, hvis borgeren ikke opfylder betingelserne for det.

42-17

Indsatsen i ressourceforløb skal være tværfaglig og sammenhængende og skal hjælpe personen videre i livet. Der skal med andre ord i højere grad (end tidligere) være fokus på, hvilke ressourcer den enkelte har, og hvordan disse kan udvikles. På kort sigt er målet, at den enkelte får bedre fodfæste, så arbejdsevnen kan udvikles. Målgruppen for et ressourceforløb er personer, hvor det er vanskeligt at fastsætte et konkret beskæftigelsesmål, men hvor der er behov for længerevarende udvikling af beskæftigelsesmæssige kompetencer, sociale færdigheder og/eller fysiske eller psykiske ressourcer. Personer, der tildes ressourceforløb, har ofte brug for omfattende støtte for at blive klar til job eller uddannelse. Tværgående indsatser kan eksempelvis være motiverende indsatser til en borger, der på grund af smerter og manglende tro på fremtiden har mistet motivationen for at udvikle arbejdsevnen.

58-18

Om betingelserne for ressourceforløb og førtidspension efter lovændring den 1. juni 2018. Et ressourceforløb er relevant, når der er et udviklingsperspektiv i forhold til personens arbejdsevne. Er det dokumenteret, eller er det på grund af særlige forhold helt åbenbart, at

arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i et ressourceforløb, skal et ressourceforløb ikke iværksættes. Ressourceforløb skal kun iværksættes, når der kan peges på indsatser, hvor der er en realistisk forventning om, at borgeren kan drage nytte af indsatsen og på sigt forbedre sin situation og blive i stand til at deltage på arbejdsmarkedet, fx i et fleksjob. Førtidspension kan tilkendes personer, hvis arbejdsevne er varigt nedsat i et sådant omfang, at den pågældende ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde, herunder i et fleksjob. Personer i alderen fra 18 til 39 år kan tilkendes førtidspension, hvis det er dokumenteret, eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante jobafklaringsforløb, ressourceforløb eller aktiverings-, revaliderings-, behandlingsmæssige eller andre foranstaltninger.

Kommunen træffer afgørelse om, at sagen overgår til behandling efter reglerne om førtidspension, når det er dokumenteret, eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at den pågældendes arbejdsevne ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante jobafklaringsforløb, ressourceforløb eller aktiverings-, revaliderings-, behandlingsmæssige eller andre foranstaltninger.

24-20

Kommunens afgørelse lider af en retlig mangel, hvis kommunen ikke har udarbejdet eller opdateret rehabiliteringsplanens forberedende del eller ikke har indhentet en aktuell LÆ 265. Ankestyrelsen skal foretage en konkret væsentlighedsvurdering. Det betyder, at Ankestyrelsen vurderer, om manglen konkret har haft betydning for gyldigheden af kommunens afgørelse. Hvis kommunen har inddraget de samme oplysninger og nået de samme konklusioner, som kommunen ville have nået, hvis rehabiliteringsplanens forberedende del og LÆ 265 havde været udarbejdet eller opdateret, har manglen ikke betydning for afgørelsens gyldighed.

VI. De konkrete mødesager

26 udvalgte konkrete sager, der belyser praksis om ressourceforløb

Sag 1.

Ændring – borger har ret til et ressourceforløb. Borger er over 50 år og har tidligere deltaget i et ressourceforløb. Kommunen har den 1. september 2021 bevilget borger et nyt ressourceforløb, og det klager borgeren over. Ankestyrelsen afgjorde den 25. oktober 2021, at borger

ikke var forpligtet til at deltage i endnu et ressourceforløb, medmindre hun selv ønskede det. Kommunen har efterfølgende den 28. oktober 2021 truffet afgørelse om ophør af ressourceforløb, og oplyser, at afgørelsen er truffet som konsekvens af Ankestyrelsens afgørelse af 25. oktober 2021.

Kommunen har truffet afgørelse om ressourceforløbets ophør uden at høre borger om, hvorvidt hun fortsat ønskede at deltage i sit andet ressourceforløb. Under sagens behandling i Ankestyrelsen har borger tilkendegivet, at hun fortsat ønsker at deltage i ressourceforløbet.

Sag 2.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til et ressourceforløb. Borger er over 50 år og er bevilget et 2-årigt ressourceforløb. Der er behov for afklaring af, om borger kan henvises til behandling ved smerteklinik, herunder om hun vil have gavn af sundhedsfremmende tilbud. Det bør overvejes, om der skal udarbejdes en funktionsevnebeskrivelse i hjemmet for at vurdere, om borgers hverdag kan fungere bedre. Der er herefter behov for en afklaring af borgers arbejdsevne inden for et bredt fagområde under hensynstagen til hendes skånebehov og hendes funktionsniveau.

Sag 3.

Ændring - kommunen kan ikke kræve, at borger deltager i endnu et ressourceforløb. Borger er over 50 år og har tidligere fået tidligere fået bevilget et 5-årigt ressourceforløb. Kommunen har i den påklagede afgørelse bevilget borger et nyt ressourceforløb på 2 år. Efter reglerne kan kommunen kun tilbyde mere end et ressourceforløb til personer over 50 år, hvis personen ønsker det.

Sag 4.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til et ressourceforløb. Borger er 44 år og er bevilget et 3-årigt ressourceforløb. Der behov for en afklaring af borgers arbejdsevne inden for et fagområde, som borgeren har interesse for og som tager hensyn til borgerens skånebehov og funktionsniveau.

Sag 5.

Hjemvisning - sagen er ikke tilstrækkeligt oplyst til, at Ankestyrelsen kan vurdere om borger er i målgruppen for et ressourceforløb. Borger er 28 år. Det fremgår lægeattest til rehabiliteringsteamet, at borgeren har fået en indkaldelse til psykiatrien i april 2021. Kommunen har ikke indhentet helbredsoplysninger fra psykiatrien forud for sagens forelæggelse for

rehabiliteringsteamet i august 2021. De manglende oplysninger fra psykiatrien udgør en væsentlig del af kommunens beslutningsgrundlag og skal derfor indgå i den vurdering, som kommunen skal foretage, når den skal afgøre sagen. Oplysningerne vil derfor kunne have væsentlig betydning for afgørelsens resultat.

Sag 6.

Stadfæstelse – kommunen kan henvise borger til et 3- årigt ressourceforløb. Borger er 39 år og lider af smerter i bevægeapparatet, uro i benene, dobbeltsidig karpaltunnelsyndrom og lupus (kronisk betændelsessygdom i bindevævet). Borger har senest været i beskæftigelse i 2014, og har i perioden 2014 til 2018 uddannet sig til automontør. Borger har ikke deltaget i nogen form for afklaring af sin arbejdsevne efter afslutning af uddannelse i 2018. Der er behov for en afklaring af, om der er yderligere behandlingsmuligheder, herunder om borger vil have gavn af omlægning af medicin samt træning, herunder fysisk og kognitiv træning. Der er desuden behov for en afklaring af borgers arbejdsevne, eventuelt med tilknytning af mentor.

Sag 7.

Ændring - Kommunen kan ikke henvise borger til et ressourceforløb. Sagen hjemvises til kommunen med henblik på, at kommunen påbegynder en sag om førtidspension. Borger er 64 år og har modtaget kontanthjælp siden 1996. Borger lider af bl.a. svimmelhed, hukommelsesproblemer, træthed, smerter i bevægeapparatet samt psykiske gener. Borger har haft blodpropper i hjertet og hjernen. Borger har senest i 2019 deltaget i et virksomhedspraktikforløb, hvor det blev vurderet, at arbejdsevnen var stærkt nedsat. Der er ikke et udviklingsperspektiv for borgers arbejdsevne. Betingelserne for at påbegynde en sag om førtidspension er derfor opfyldt.

Sag 8.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til et ressourceforløb. Borger er 22 år gammel og nydiagnosticeret med skizotypisk sindslidelse. Medicinsk behandling er for nyligt påbegyndt, men kan først justeres, når borgers boligsituation er blevet afklaret, idet usikkerheden om bolig forværrer borgers psykiske tilstand. Der er behandlingsmuligheder og funktions- og arbejdsevnen er ikke afklaret, og der er behov for en tværfaglig indsats.

Sag 9.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til et ressourceforløb. Borgeren er familiesammenført og gift i Danmark i 1992. Har ikke haft

ordinær beskæftigelse og kan ikke tale dansk. Behov for støtte og motiverende indsatser. Psykisk lidelse, bevægeapparatgener og diabetes. Ikke afklaret arbejdsmæssigt.

Sag 10.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til et ressourceforløb. Borgeren lider af alkoholafhængighed, ADHD, og diverse fysiske gener og smerter. Tidligere arbejdet som byggeleder på store projekter som ingeniør frem til december 2018. Følger efter fald i oktober 2020. Arbejdsevne ikke afklaret siden.

Sag 11.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til ressourceforløb. Er ikke afklaret arbejdsmæssigt, har ikke været i praktik i sidste ressourceforløb. Er belastet af retssag om forældremyndighed. Er ikke motiveret til arbejdsmarkedet pga. smerter (skuldre og ryg). Behov for yderligere udredning af psykiske tilstand. Er under 40 år.

Sag 12.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til et ressourceforløb. Fibromyalgi. Borger er ikke tilstrækkeligt afprøvet og bør motiveres til tværfaglig behandling og længerevarende praktik med skånehensyn. Har hjemmeboende 18-årig infantil autist, der kræver pleje. Det er borgers første ressourceforløb.

Sag 13.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til et ressourceforløb. Borger er under 40 år. Ryggener efter arbejdsskade og psykisk belastet af uafsluttet arbejdsskadesag. Rejser jævnligt til udlandet til trods for helbredet. Behov for yderligere psykiatrisk behandling, mentorstøtte og funktionsevnevurdering. Derefter afklaring af arbejdsevne. Har ikke deltaget i beskæftigelsesrettede indsatser.

Sag 14.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til et ressourceforløb. Borger lider bl.a. af angst, kuskefingre og mulig depression og har alkoholmisbrug. Borger er ufaglært og har tidligere haft en længerevarende tilknytning til arbejdsmarkedet. Arbejdsevne ikke afklaret. Borger har ikke deltaget i virksomhedspraktik.

Sag 15.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til et ressourceforløb. Borger er under 40 år og lider af bl.a. belastningsreaktion, angst,

personlighedsændring, PTSD-symptomer, smerter, diskusprolaps i lænderyggen og lavt stofskifte. Borger er ufaglært og har tidligere haft en meget begrænset tilknytning til arbejdsmarkedet. Borger har senest bl.a. deltaget i en virksomhedspraktik, der er kortvarig og afbrudt. Arbejdsevnen ikke afklaret.

Sag 16.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til et ressourceforløb. Borger er under 40 år og lider af følger af trafikulykke i 2017, bl.a. kronisk posttraumatisk hovedpine, hjernerystelse, piskesmældssyndrom og postcommotionelt syndrom. Borger er bl.a. uddannelse i markedsføringsøkonomi og international handel og markedsføring og har tidligere haft en længerevarende tilknytning til arbejdsmarkedet. Arbejdsevnen er ikke afklaret. Borger har ikke deltaget i virksomhedspraktik.

Sag 17.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til et ressourceforløb. Borger er under 40 år og lider af lettere hjerneskade, organisk personlighedsforstyrrelse, uspecificeret, førsproglig døvhed og smerter. Borger har gennemført folkeskolen uden eksamen, er analfabet og har ikke haft tilknytning til arbejdsmarkedet. Borger har senest deltaget i virksomhedspraktik i 2015. Arbejdsevnen er ikke afklaret.

Sag 18.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til et ressourceforløb. Borger lider bl.a. af depression, angst, koncentrations- og hukommelsesbesvær, følger af smerter og tinnitus. Borger er ufaglært, har tidligere haft en længerevarende tilknytning til arbejdsmarkedet og har senest arbejdet som salgskonsulent frem til april 2019. Borger har deltaget i en enkelt virksomhedspraktik med mangelfuld opfølgning, og som blev afbrudt. Arbejdsevnen ikke afklaret.

Sag 19.

Hjemvisning - sagen er ikke tilstrækkeligt oplyst, idet rehabiliteringsteam på møde i august 2021 bl.a. anbefalede afklaring hos egen læge om, hvorvidt der er behandlingsmuligheder, og der samtidig ikke er indhentet en ny LÆ 265 i sagen. Kommunen skal derfor indhente en ny LÆ 265 i sagen, opdatere rehabiliteringsplanens forberedende del, forelægge sagen for rehabiliteringsteamet igen og træffe en ny afgørelse i sagen.

Sag 20.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borger til et nyt ressourceforløb. Borger er under 40 år og lider af mental retardering af letteste grad, smerter, træthed og overvægt. Borger har gennemført folkeskolen i specialklasseregi uden afgangseksamen og har ikke tidligere haft tilknytning til arbejdsmarkedet. Borger har deltaget i praktik, hvor der er fravær. Arbejdsevnen er ikke afklaret.

Sag 21.

Ændring – kommunen kan ikke kræve, at borgeren deltager i endnu et ressourceforløb. Vi vurderer, at kommunen skal påbegynde sag om førtidspension. Borger er 35 år og lider af ængstelige personlighedsforstyrrelse og angsttilstand samt svær overvægt. Borger er uden uddannelse og har fra det 18 år arbejdet ufaglært et års tid. Han har deltaget i beskæftigelsesrettede indsatser. Borgeren har i 2016 fået tilkendt ressourceforløb på 5 år. Seneste virksomhedspraktik viste, at borgeren ikke kunne udføre ADL opgaver grundet forværring af psykiske tilstand efter påbegyndelse af praktik. Iværksat psykoeduktionsforløb blev afbrudt. Der er ikke yderligere behandlingsmuligheder, som kan bedre borgerens helbredstilstand og nedsatte funktionsevne. Borgeren har yderst begrænsede ressourcer. Trods flere forsøg gennem årene er det ikke lykket at hjælpe borgeren tilbage på arbejdsmarkedet. Derfor kan det ikke antages, at de anbefalede forløb vil kunne ændre dette. Teamet peger ikke på en konkret arbejdsfunktion, som borgeren, med sine yderst begrænsede ressourcer og nedsat funktionsevne, kan varetage.

Sag 22.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borgeren til et ressourceforløb. Borger er over 50 år og lider bl.a. af kroniske rygsmerter, svær overvægt, urininkontinens, astma, degenerative forandringer, og psykisk overbygning samt svimmelhed og faldtendens. Der er behov for livsstilsforbedrende forløb, herunder også afklaring i forhold til svimmelhed og faldtendens. Videre er der behov for afklaring af behov for støtte i hjemmet og afklaring og udvikling af arbejdsevne i virksomhedspraktik. Borger er uddannet kontorassistent og sygemeldt siden sommeren 2017. Borger har ikke deltaget i et forløb med praktisk afklaring og udvikling af sin arbejdsevne.

Sag 23.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise til ressourceforløb. 54 år. Borger har KOL med astmakomponent i svær grad, smerter i bevægeapparatet, dårlig søvn og træthed. Borger er tidligere stof- og alkoholmisbruger. Borger har afsluttet 10. klasse og har tidligere haft en

begrænset tilknytning til arbejdsmarkedet omkring 1990. Han har modtaget kontanthjælp siden 2006. Der er behov for helbredsafklaring og behandling af KOL. Borger er henvist til smerteklinik. Der er behov for træning og forløb med jobkonsulent med coaching og sparring i forhold til praktik og arbejdsmarkedet. Der er behov for afklaring af borgerens arbejdsevne.

Sag 24.

Stadfæstelse – kommunen kan henvise borgeren til et ressourceforløb.

Borger har alene klaget over længden af ressourceforløbet på 2 år. Vi vurderer, at varigheden ligger inden for lovens rammer.

Borger er 51 år. Uddannet pædagog og uarbejdsdygtig efter operation for aneurisme i hjernen. Der er behov for yderligere helbredsmæssig afklaring og behandling, mentorstøtte og afklarende samtale som socialt tilbud.

Sag 25.

Stadfæstelse - kommunen kan henvise borgeren til et ressourceforløb.

Borger er 24 år og lider af ADHD og har lav intelligens. Borger har afsluttet folkeskolen, dog ikke med alle eksamener. Har deltaget i beskæftigelsesrettede indsatser, herunder virksomhedspraktik. Der er behov for deltagelse i psykoeduktion vedrørende ADHD og udvikling af sociale færdigheder, og for støtte til at mestre hverdagsaktiviteter og ADL-funktioner. Videre er der behov for yderligere afklaring i virksomhedspraktik. Der er anbefalet forløb ved STU.

Sag 26.

Stadfæstelse – kommunen kan henvise til et ressourceforløb. Borger er 43 år. Borgers væsentligste problem er funktionsnedsættelse som følge af psykisk tilstand. Lider af fedme, astma og essentiel hypertension, meniskskade, smerter i lænd og lyskebrøk. Borger er ufaglært og har senest arbejdet som taxichauffør indtil 2017/2018. Borger har deltaget i beskæftigelsesrettede indsatser. I virksomhedspraktik var fremmøde sparsomt. Borger har behov for støtte til lægelig udredning og behov for psykologisk behandling af somatoforme tilstand. Der er behov for afklaring af arbejdsevne.